

25. neděle v mezidobí A

Blízko je Hospodin všem, kdo ho vzývají, všem, kdo ho vzývají upřímně. (Žl 145,18)

První čtení

Izaiáš 55,6-9

Hledejte Hospodina, když je možné ho najít, vzývejte ho, když je blízko! Ať přestane bezbožník hřešit, zločinec ať (změní) své smýšlení; ať se obrátí k Hospodinu a on se nad ním smiluje, k našemu Bohu, který mnoho odpouští, neboť nejsou mé myšlenky myšlenky vaše ani vaše chování není podobné mému – praví Hospodin. O kolik totiž převyšují nebesa zemi, o to se liší mé chování od vašeho, mé smýšlení od smýšlení vašeho.

Druhé čtení

Filipanům 1,20c-24.27a

(Bratři a sestry!) Budu moci oslavit na sobě Krista, ať svým životem, ať svou smrtí. Vždyť pro mě život je Kristus a smrt ziskem. Avšak kdybych tady žil dál, mohl bych ještě s užitkem pracovat. A proto nevím, co bych měl volit. Přitahuje mě totiž obojí: mám touhu zemřít a být s Kristem – a to je věc mnohem, mnohem lepší; ale pro vás je zase nutnější, abych zůstal ještě naživu. Jen se chovejte tak, jak to odpovídá Kristovu evangeliu.

Evangelium

Matouš 20,1-16a

Ježíš řekl svým učedníkům toto podobenství: "Nebeské království je podobné hospodáři, který vyšel časně zrána najmout dělníky na svou vinici. Smluvil s dělníky denár na den a poslal je na vinici. Když vyšel kolem devíti hodin, viděl jiné, jak stojí nečinně na trhu. Řekl jim: 'Jděte i vy na (mou) vinici a dám vám, co bude spravedlivé.' A šli. Kolem dvanácti a tří hodin odpoledne vyšel znovu a udělal to zrovna tak. Vyšel kolem pěti hodin a našel jiné, jak tam stojí, a řekl jim: 'Co tu celý den nečinně stojíte?' Odpověděli mu: 'Nikdo nás nenajal.' Řekl jim: 'Jděte i

vy na (mou) vinici!' Když nastal večer, řekl pán vinice svému správci: 'Zavolej dělníky a vyplať jim mzdu, začni od posledních k prvním.' Přišli ti, kdo nastoupili kolem pěti odpoledne, a dostali po denáru. Když přišli první, mysleli, že dostanou víc, ale i oni dostali po denáru. Vzali ho, ale reptali proti hospodáři: 'Tady ti poslední pracovali jedinou hodinu, a dals jim zrovna tolik co nám, kteří jsme nesli tíhu dne i horko.' On však jednomu z nich odpověděl: 'Příteli, nekřivdím ti. Nesmluvil jsi se mnou denár? Vezmi si, co ti patří, a jdi. Chci však i tomuhle poslednímu dát jako tobě. Nesmím s tím, co je moje, dělat, co chci? Anebo závidíš, že jsem dobrý?'"

K zamyšlení

Dnešní čtení mají jednu společnou základní myšlenku: Bůh je jiný. Boží myšlenky a cesty jsou odlišné než naše lidské myšlenky a cesty. Zvláště viditelně je tato odlišnost zřetelná ve vyprávění o dělnících na vinici a z významu pojmu spravedlnost. Provokace, to je jistě první emocionální reakce, která nás napadne, když nám evangelista představuje obraz Boží spravedlnosti, která neodporuje jen tehdejšímu pojetí starého zákona, ale je též cizí dnešnímu pojetí spravedlnosti, ne-li nesrozumitelná. Musíme přiznat. Že přitom pociťujeme určitou tíseň, když posloucháme, že ti, kteří dostali práci jako poslední, obdrželi stejnou odměnu jako ti první. Jednání takového hospodáře, který rozvrátí základní pravidla sociální spravedlnosti, se nám zdá nespravedlivé.

Když se Boží království, když se Bůh může skutečně srovnat s takovýmto hospodářem, tak pak se jedná o království bez lidské logiky a bez lidských principů. "Je tvé oko/pohled zlý jen proto, že já jsem dobrý?" – tak zní otázka hospodáře v doslovném překladu. To je jádro celého příběhu. Na neočekávané chování hospodáře reagují lidé na základě principů lidské spravedlnosti a zapomínají přitom na velkorysost a lásku, o kterou usilují ve skutečnosti i jejich lidské zákony. "Chci dát i tomu poslednímu tolik jako tobě" (Mt 20, 14) Lidské způsoby uvažování jsou příliš těsné a omezené, aby pochopily neomezenou lásku Boží.

Také dnes je pro nás křesťany těžké, abychom přijali vnitřně tento Ježíšův postoj. Velmi hluboko je v nás zakořeněný pocit, že bychom sami přišli zkrátka, a tak dokážeme být k druhým jen těžko velkorysí a to především vůči těm, kteří se nám zdají, že berou život na lehkou váhu a bezprostředně... Této nesmírné lásce Boží a dobrotě popsané v tomto biblickém příběhu se můžeme přiblížit pomocí opakovaného meditativního "prožívání" textu. Když takto postupně spojíme Boží postoj s naším životem, budeme moci někdy říci: Náš Bůh nezapočítává nebo nepřepočítává. Náš Bůh daruje. Ne náš výkon je mírou před Boží tváří, ale jsme Bohem přijímány jako osoby. Takový je Bůh... – tak "nevypočitatelný", tak překvapivý, tak nezaslouženě dobrotivý a milosrdný!

Když se nám podaří během našeho života po malých krůčcích přijít na to, že způsob "odplaty" přenecháme s důvěrou Bohu a místo naší lidské spravedlnosti získá převahu dobrota, pak bude Boží království vnímatelné uprostřed nás.